

ฐานข้อมูลห้องถิน จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

เรื่อง วีรบุรุษพระวอ

The Office Of Academic Resource Information And Technology

ฐานข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ฐานข้อมูลห้องถิน จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

รายละเอียด

ก่อนที่จะถึงอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ประมาณ 17 กิโลเมตรก็จะเป็นสถานที่สำคัญยิ่งของชาวอำเภอแม่สอด คือ ศาลเจ้าพ่อพะวอ มงคลสถานศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองของอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

กว่าสองร้อยปีมาแล้วที่ ศาลเจ้าพ่อพะวอ ตั้งตระหง่านอยู่บนเขาพา沃 เทือกเขานนหงษ์เป็นที่เคารพสักการะของชนทั่วไป ผู้ที่ผ่านสัญจรไปมาต้องเวกร้าบไหว้เสมอ ศาลเจ้าพ่อพะวอ อนุสรณ์ที่สร้างขึ้น ด้วยความเคารพศรัทธาปางสะทายอย่างแรงกล้า ต่อวีรบุรุษชาตินักกรบชาวภูเรี่ยงปกาภณฑ์ สิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองอันเป็นที่崇拜อย่างสูงสุด ของชาวอำเภอชัยแคนซึ่งตั้งตระหง่านอยู่ในจังหวัดตาก

ดินแดนประจิมของไทยโดยเฉพาะ 5 อำเภอชัยแคนตั้งตระหง่านอยู่ในจังหวัดตาก ผู้คนทั่วไปส่วนมากเคารพนับถือ ท่านเจ้าพ่อพะวอ และ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช เสมือนหนึ่งเป็นศูนย์รวมใจของผู้คนทั่วไป ที่เคารพเทิดทูน ในดวงวิญญาณอันศักดิ์สิทธิ์ของท่านเจ้าพ่อ พะวอ และดวงวิญญาณศักดิ์สิทธิ์ของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ถึงพระวีรกรรมอันห้าหาญและความเสียสละของท่านอย่างทรงพลัง ที่สมควรแก่การยกย่องเทิดทูน บูชา เมื่อสมัยเกือบร้อยปีมาแล้วมีการสร้างศาลเจ้าพ่อพะวอ แล้วอัญเชิญดวงวิญญาณของท่านเจ้าพ่อพะวอสิงสถิต ณ เชิงเขาซึ่งอยู่ฝั่งของขุนเขาซึ่งเป็นเส้นทางเดินทัพสมัยโบราณ กาล

ต่อมาในราปี พ.ศ. 2507 ทางหลวงสายตาก – แม่สอด กำลังก่อสร้างอยู่ พ่อค้าข้าราชการและประชาชนทั่วไปได้ร่วมกันสร้างขึ้นใหม่ เป็นศาลจตุรมุข โดยอัญเชิญดวงวิญญาณอันศักดิ์สิทธิ์ของท่านเจ้าพ่อพะวอ และผู้กล้าหาญทั้งหลาย จากศาลเดิมเชิงเขาด้านทิศเหนือมายังเชิงเขาทางด้านทิศใต้ของขุนเขา ดังที่ทุกท่านเห็นในปัจจุบันนี้ พร้อมกันสร้างรูปจำลองของท่านขนาดเท่าองค์จริงด้วยทองคำรัตน์ อัญเชิญขึ้นประดิษฐาน ณ ศาลเจ้าพ่อพะวอ มาตรามาเท่าทุกวันนี้

ชาวอุบลเชียงรายที่สูงเสียดฟ้า เสมือนป้อมปราการและหอคอย ที่สามารถมองเห็นการเดินทัพของข้าศึกในสมัยโบราณเป็นอย่างดี เป็นปราการที่สูงตระหง่าน ดุจประตูเมืองที่แข็งแกร่ง บริเวณศาลเจ้าพ่อพะวอหลังเดิม คือ ที่ตั้งของด่านแม่ละเม้าที่ท่านและไพล์พลจำนวนหนึ่งเคยดูแลรักษา หาข่าวแจ้งเหตุไปยังเมืองตาก และเมืองระแหงอีกท่อหนึ่ง เมื่อมีเหตุหรือข้าศึกศัตรูรุกร้าวเดนมา

ด่านแม่ละเม้า เป็นด่านแรกของไทย เป็นเส้นทางเดินทัพ และเส้นทางการค้าในสมัยโบราณนับพัน ๆ ปีมาแล้ว การที่พม่าจะยกทัพมาตีไทย จะเดินทัพมาได้เพียงสองทางเท่านั้นคือ เมื่อเคลื่อนทัพจากกรุงหงสาวดีมาแล้ว จะมาตั้งชุมนุมจัดกระบวนการทัพที่เมืองเมะตะมะ แล้วเดินเลาะเลี้ยบเชิงเขาตามน้ำครีผ่านด่านแม่ละเม้า ทางหนึ่ง กับยกทัพข้ามช่องแคบที่แม่น้ำกษัตริย์ หรือที่เรียกว่า ด่านเจดีย์สามองค์ อีกทางหนึ่ง ด่านเจดีย์สามองค์เป็น

ฐานข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ทางตรง พม่าจะใช้เวลาเดินทางเพียง 15 วัน สามารถตามตีกรุงศรีอยุธยาได้เลย แต่ทัพของพม่าเห็นว่าจะไม่ค่อยปลอดภัย เพราะกลัวทัพไทยจากหัวเมืองฝ่ายเหนืออย่างมากตีกระหนบได้ การที่ยกทัพผ่านด่านแม่น้ำก็เพื่อตีหัวเมืองฝ่ายเหนือ เพื่อตัดกำลังฝ่ายเหนือเสียก่อนแล้วค่อยยกทัพไปตีกรุงศรีอยุธยา

เจ้าพ่อพระอเป็นชายชาตินักกรบทวาระเรียง ที่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงแต่งตั้งให้มีศักดิ์ฐานะเป็นนายด่านแม่ล่ำมา เมืองหน้าด่านของไทย ในรัชสมัยของพระองค์ท่าน คอยดูแลรักษาหาข่าวแจ้งเหตุ เมื่อมีเหตุหรือข้าศึกศัตรูรุกร้าวแಡนมาลุถึง..ปีมะแมสัปตศกพุทธศักราช 2318 (31 ตุลาคม) กองทัพข้าศึกเคลื่อนทัพมายังไทยเพื่อเข้าตีหัวเมืองฝ่ายเหนือ ท่านเจ้าพ่อพระอนำกำลังไพร่พลที่มีเพียงหิบมือเดียว เข้าหาญปะทะกับข้าศึกศัตรูอย่างกล้าหาญ และเด็ดเดี่ยว ทุกท่านได้ต่อสู้กับข้าศึกศัตรูจนถึงแก่ชีวิต ทุกคน ณ ยุทธภูมิด่านแม่ล่ำมา กล้ายเป็นด่านเล่าขานถึงวีกรรม ความเสียสละชีพเพื่อปกป้องอธิบดีไทย และปกปักษานี้แผ่นดินไทยไว้อย่างหงහน วิญญาณของท่านได้วนเวียนสถิต เป็นเทพydารักษามีองมาตราบเท่าทุกวันนี้ คาวมศักดิ์สิทธิ์และอำนาจการมีของท่าน ผู้คนจากทุกสารทิศต่างหลั่งไหล แหะเรียนมากกราบไหว้บูชา มีได้ขาด กล่าวกันว่าท่านเจ้าพ่อพระอ สามารถฉบับด้านความสุข ความสำเร็จ ความนิรันดร์ทั้งปวงได้อย่างปาฏิหาริย์ และอัศจรรย์ที่สุด มีเรื่องเล่าว่า ในสมัยที่บ้านเมืองยังไม่พัฒนาและเจริญเหมือนทุกวันนี้ หากมีเหตุอันตราย หรือ มีภัยพิบัติ กับราษฎรและแผ่นดินนี้ มักจะได้ยินเสียงแผดคำรามของ อาฆาต หรือที่ชาวบ้านเชื่อว่าเป็น ปีนหิน ที่อยู่บนซะง่อนผาขุนเขาพาวอเป็นอัศจรรย์ ทำนองเดียวกันของวันนั้นในยามค่ำคืน จะได้ยินเสียงฝีเท้าม้าวิ่งรอบ ๆ ตัวเมืองและหมู่บ้านต่าง ๆ ผสมกับเสียงพวรรณที่ผูกติดด้วย

พระอ เป็นชื่อของชนชาติยะเรียง คำนำหน้าว่า พะ กีคือ นาย คำว่า ວອ อาจจะแผลงมาจาก ວາ แปลว่า ขาว หรือ นายขาว พระว่า อาจจะเพี้ยนเสียงมาเป็น พระอ เมา เป็นชื่อเข้าที่มีรูหัวเป็นโพลง รูปจำลองของท่านเจ้าพ่อพระอ บ่งบอกถึงลักษณะของชายชาตินักกรบที่สูงใหญ่ ตัวอ้วน ใบหน้าเครียด ขึ้นชั้งคุดัน เรือนกายกำยำสูงใหญ่ ถือว่าเป็นอาวุธคุ้มภัย แต่เวลาดำเนินการบุกโจร ต้องใช้ความเมตตาปรานี ด้วยเหตุที่ท่านเป็นนักกรบโบราณ จึงชอบเสียงปืนและประทัดมาก จึงมีผู้ยิงปืนและจุดประทัดถลางทุกครั้ง หรือไม่ก็จะบีบแตร แสดงความควรระวังเมื่อสัญญาผ่านไปมา แม้จะล่วงลับไปนานกว่าสองร้อยปี แต่ว่ากรรมอันห้าวหาญของท่าน เป็นการประกาศศักดิ์ศรี ให้อนุชนทั่วไปได้รับรู้ และจะเป็นตำนานเล่าขานสืบท่อไปยังอนุชนรุ่นหลัง ให้ยึดถือเป็นแบบอย่าง สักขีพยานที่บ่งบอกถึงความศรัทธาอย่างแรงกล้า ของอนุชนทั่วไป กีคือ ความเคารพศรัทธาอย่างแนบแน่น ที่ไม่มีวันเสื่อมคลายนั่นเอง

คำสำคัญ : วีรบุรุษพระอ, บุคคลสำคัญ

ที่มา : <http://historicalanna01.blogspot.com>.

ฐานข้อมูลห้องถิน จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : ภาณุจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2020-12-21

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1830&code_db=610001&code_type=TK007

The Office Of Academic Resource Information And Technology